

**Кибәк Иле авыл жирлеге башлыгының
2022 нче елдагы эшчәнлеге турында хисабы.**

Хөрмәтле Вадим Ильич, хөрмәтле президиум,
авылдашлар һәм чакырылган затлар!

Слайд 1. Менә тагын бер ел узып, еллық эшчәнлеккә нәтижә ясар вакыт житте. Бүгенге жыелыш - жирлек Уставын үтәү, анда жирлек башлыгы тарафыннан башкарлыгын эшләр турында халық алдында хисап тоту, киләчәккә планлаштыру буенча эш алыш бару бурычы билгеләнгән. Жыелышның максаты - Кибәк Иле авыл жирлегенең 2022 елда социаль-икътисади үсеш нәтижәләре һәм 2023 елга бурычлары турында халыкка житкерү, яшәешне тәэммин итүнең актуаль мәсьәләләре буенча фикер алышу.

Авыл жирлеге үзенең эшчәнлеген “Россия Федерациясенде жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” 131 нче номерлы Федераль Законга һәм авыл жирлеге Уставына нигезләнеп алыш бара.

Безнең төп бурыч - халыкка хезмәт курсату, тыныч, куркынычсыз тормыш итүне тәэммин итү, авылда яшәүчеләрнең мәнфәгатьләрен кайтырту, авылларның социалыйәзен үзгәрту, халыкның активлыгын арттыру. Шушы мәсьәләләрне хәл итүдә жирлектә төрле оешмалар эшләп килә: мәгариф, мәдәният, халык куллану товарлары сату, халыкка беренче медицина ярдәме курсату буенча фельдшер-акушерлык пункты, халыкка хезмәт курсатуче учреждениеларның эшен контролльдә тоту.

Ә хәзер сезне 2023 елның 1 гыйнварына Кибәк Иле авыл жирлеге территориясенең төп статистик мәгълүматлары белән таныштырып китәм.

Слайд 2. Статистик мәгълүмат: Кибәк Иле авыл жирлеге территориясе барлыгы 39,6 кв.км мәйданы биләп тора. Авыл территориясендәге юлларның озынлыгы 10 км тәшкил итә. Барлык хужалык саны - 98, шул исәптән жирле хужалыклар саны - 79.

Слайд 3. Халык саны - 2023 нче елның 1 гыйнварына 188 кеше рәсми рәвештә теркәлгән. Территориядә яшәүче халыкның 54,5% (107 кеше) эшкә яраклы, шулардан 95 кеше төрле өлкәдә эшлиләр, вакытлыча эшләмәүчеләр саны 8 (7,1 %) кеше. Бүгенгесе көндә авыл жирлегендә яшәүчеләрдән 12 кеше эш белән үзбезнең жирлектә тәэммин ителгән, бу хезмәткә яраклыларның 11 % тәшкил итә. Авыл жирлегендә эш урыннары булмау сәбәпле калган 80 (73,4%) кеше читкә чыгып эшләргә мәҗбүр, авыл жирлегеннән читтә 34 кеше, район жирлегеннән читтә 44 кеше эшли.

Слайд 4. Пенсионерлар саны – 54, шул исәптән 1-2 группа инвалилар 7 кеше, 3 группа инвалилар 3 кеше, пенсия яшенә житмәгән 6 инвалид бар.

14 гайләдә 18 яшькә кадәр 30 бала тәрбияләнә, 3 һәм аннан күбрәк балалы 4 гайлә, 3 ялгыз ана, 2 тулы булмаган гайлә 2 бала тәрбияләп үстерә. 16 яшькә кадәр балалар саны 28.

Демографик ситуациягә килгәндә, жирлегебездә халық саны кызганычка каршы, кимү яғында. Мона сәбәпче булып туучылар саны кимү, үлем очраклары арту, шулай ук жирлектән күчеп китү тора. 2022 елда авыл жирлеге территорииясендәге демографик хәлгә килгәндә, саннар сөненерлек түгел.

Жирлектә 3 кеше якты дөньядан китең барды.

Слайд 5. Шәхси ярдәмче хужалық: Авыл жирлегендә шәхси ярдәмче хужалыклар аерым урын алыш тора, алар халыкны азық-төлек продуктлары белән тәэмин итү мөмкинлеге бирә, гаиләнен керем өлеше дәрәҗәсен арттыруга ярдәм итә, сыйфатлы азық-төлек базары ассортиментын кинәйтә. Бүгенге көндә жирлектәге 99 хужалыкның 79 хужалык терлек асрый, шәхси ихтыяжлар өчен сөт һәм ит житештерә. 2023 елның беренче гыйнварына 107 баш мөгезле эре терлек бар, шулардан 3 баш сыер, сарык-кәҗәләр 82баш, 715 баш кош-корт, 49 баш умарта .

Слайд 6. Республика берничә ел рәттән терлек азыгы сатып алу өчен сыер һәм кәҗә асраучы хужалыкларга субсидия бүлеп бирә. 2022 елда Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары нигезендә һәр савым сыерга 2300 сум һәм савым кәҗәгә 500 сум исәбеннән субсидияләр бүлеп бирелде. Шәхси хужалыклар барлыгы 5600 сум күләмендә субсидия алдылар.

Слайд 7. Пай жирләренә аренда туләве: Кибәк Иле авылында яшәүче гражданнарның үзләренең милке булып торган пай жирләрен килешү нигезендә «Ак Барс Питрәч» жаваплылыгы чикләнгән жәмгыяте файдалана. Ул 2022 елга пай жири өчен аренда туләвен акчалата түләде. Бүгенгесе көнгә пайчылар белән исәп-хисап ясалып бетте.

Жаваплылыгы чикләнгән “Ак Барс Питрәч” оешмасы өлкәннәр көнен игътибарсыз калдырмады, 62 пенсионерга 400әр сумлык ашамлыклар жыелмасы тапшырылды. Моның өчен жаваплылыгы чикләнгән “Ак Барс Питрәч” жәмгыяте директоры Зиннатов Радик Асхатовичка барлык өлкәннәребез исеменнән рәхмәтемне житкерәм.

Слайд 8. Житештерү: Авыл жирлеге территорииясендә 1 шәхси эшмәкәр пилмән һәм ярымфабрикатлар житештерү белән шөгыльләнә. Барлыгы 8 кеше эш белән тәэмин ителгән. Житештергән продукцияне заказ буенча район территорииясендәге һәм Казан шәһәрендәге кибетләргә тапшыралар.

Слайд 9. “Альтаир” таваплылыгы чикләнгән жәмгыять директоры Абдрахманов Раил Фаил улы. Бөртеклеләр эшкәртү белән шөгыльләнәләр, чит илләр белән сөүдә итәләр. Киләчәктә 12 кешене эш белән тәэмин итәргә планлаштыралар.

Слайд 10. ИП “Иванов.А.” жиләк-жимеш агачлар үстерү белән шөгелләнәләр. Киләчәктә теплица төзергә планлаштыралар һәм 5 кешене эш белән тәймин итәчәкләр.

Слайд 11. Узмәшгуль Шакиров Илшат Тайир улы. Казлар үстерү белән шөгелләнәләр, киләчәктә 3 кешене эш белән тәэмин итергә планлаштыралар.

Слайд 12. Бюджет: Башкарма хакимиятнең төп бурычларыннан берсе – бюджет акчаларын вакытында һәм дөрес итеп файдалану.

2022 нче елда авыл жирлеге бюджетының үз керемнәре фаразы социаль-икътисади үсешенең төп күрсәткечләреннән, салым һәм салым булмаган керемнәр керүдән чыгып исәпләнгән иде.

2022 нче елда безнең муниципаль берәмлек бюджетының керем өлеше 2 миллион 69 мең 300 сум күләмендә билгеләнгән. Ел дәвамында 2 миллион 51 мең 800 сум керем кергән.

Бюджетның керем өлешенең төп чыганаклары:

- Физик затлар кеременә салым – 14,3 мең сум каралган, үтәлеш – 14,5 мең сум, жир салымы – 85 мең сум каралган, үтәлеш – 99,3 мең сум, физик затлар милкенә салым – 29,0 мең сум каралган, үтәлеш 26,0 мең сум .

2022 нче елда жирлек бюджеты керемнәрендә шулай ук район һәм республика бюджетларыннан 1 миллион 862 мең 400 сум күләмендә түләүсез керемнәр дә исәпкә алынган. Бюджетның керем өлеше буенча үтәлеш 1 миллион 818 мең сум тәшкил итте.

Бюджет чыгымнары 2 миллион 039 мең 400 сум тәшкил итте. Чыгым өлеше буенча үтәлеш 92%. Жирлек территориясендә башка бюджет оешмалары да эшли, болар:

- Кибәк Иле авыл мәдәният йорты: бюджет – 1205,6 мең сум;
- Кибәк Иле авылы китапханәсе: бюджет – 345,8 мең сум,
- Барлығы 1567,8 мең сум.

Слайд 13. Үзара салым: 2021 елның 28 нче ноябрендә булып узган үзара салым кертү һәм аны куллану буенча халық жыенында кабул ителгән карар нигезендә бер сайлаучыга 1000 сум күләмендә салым жыю каралган иде. Авыл жирлеге буенча 145 мең сум акча жыелды. Республика бюджетыннан 580 мең сум акча керде. Барлығы 725 мең 000 сум акча жыелды. Жыелган үзара салым акчасына зираты территориясен төзекләндерелде.

Слайд 14. 2022 нче елның 22 октябрендә 2022 елда үзара салым кертү һәм аны куллану буенча халық жыене уздырылды. Жыен нәтиҗәсе буенча 2022 нче елда да (500 рублей на строительство дет.площадки). Республикадан үзара салым акчалары очен мәмкин кадәр күбрәк финанс алыш өчен безгә 20 нче марттан да соңга калмычча үзара салым акчаларын банкка тапшырырга кирәк. Республикасынан мондый мәмкинчелек биргәндә файдаланып калырга кирәк дип уйлайм. Бу эшләрне без Республика ярдәменнән башка берничек тә башкарып чыга алмайбыз. Нәрсә генә эшләсәк тә авыл жирлеге өчен эшләнә.

Слайд 15. Төзекләндерү: Авыл жирлеге территориясендә ел дәвамында төзекләндерү эшләре алыш барыла. Ел дәвамында авылыбыз зиратын чистарту өмәләре оештырылды, корыган агачлар кисеп чыгарылды, юл қырыйларында һәм авыл эчендә чүп үләннәре чабылды. Авыл зираты территориясенә кирәк-яраклар өчен сарай төзелде. Бу эшне башлап йөрүче Хужиахмәтов Айдар Минзакировичка һәм аның ярдәмчеләренә зур рәхмәтебезне белдерәбез. Шулай ук барлық спонсорларыбызга да рәхмәт белдерәбез. Авыл халкы ярдәме белән чишмәбез төзекләндерелде. Санитар-экологик икеайлык кысаларында авыл жирлеге территориясен чистарту буенча өмәләр оештырылды. Бөек Ватан сугышында һәлак булган авылдашларыбыз истәлегенә куелган һәйкәлгә ремонт

ясалды. Авыл жирлеген төзекләндерүдә битараф булмаган, актив катнашкан барлық авыл халкына рәхмәт житкерәм.

Слайд 16. Китапханә: Кибәк Иле авылы китапханәсендә барлыгы 5133 экземпляр китап исәпләнә. Бу исемлек быел тагын 246 экземпляркитап белән тулыландырылды. Ел дәвамында төрле конкурслар, викториналар, квест-уеннар оештырыла, район күләмендә үткәрелә торган чараларда актив катнашалар, авыл жирлегендә башкарыла торган эшләрнең берсеннән дә читтә калмый.

Слайд 17. Мәдәният: Кибәк Иле авыл жирлегендә бүгенгесе көндә 1 мәдәният йорты эшләп килә. Мәдәният йорты хезмәткәрләре авыл жирлегендә башкарыла торган эшләрнең берсеннән дә читтә калмыйлар. Авыл үзешчәннәре белән бергәләп концертлар, спектакльләр куялар. Район һәм республика күләмендә оештырылган чараларда актив катнашалар.

Слайд 18. Халык белән эшләү рәвешләре төрле: бу тематик кичәләр, концертлар, халык күңел ачулары, уен программалары, конкурслар, викториналар, шулай ук спорт чаралары. Мәдәният йорты базасында “АСЫЛЬЯР” вокаль ансамбле үз эшчәнлеген тормышка ашыра. 7 төрле түгәрәк эшләп килә һәм барлыгы 87 кешене берләштерә. 2022 нче елда барлыгы 117 төрле чара үткәрелде.

Слайд 19. ФАП: 1 апрельдән ФАП эшли башлады.

Слайд 20. Мәчет: Авыл халкының рухи байлыгын баетуда авыл мәчетенен роле зур. Мәчеткә җомга намазларына 5-6 кеше йөри. Теләге булган кешегә гарәп теле укыту, намазга өйрәтү эшләре оештырылган. Мәчет бинасы газ белән жылытыла. Су кергән. Коммуналь хезмәтләр өчен үз вакытында түләнеп бара.

Слайд 21. Кибет: Шәхси эшмәкәрнең бер кибете авыл жирлеге халкын көнкүреш товарлары белән тәэммин итеп тора. Моннан тыш атнага бер тапкыр район үзәгеннән күчмә кибет килеп халыкка хезмәт күрсәтә. Атнага 3 тапкыр яңа пешкән икмәк, күмәч килеп тора. Еллык товар әйләнеше 11,72млн.сум тәшкил итеп, бер кешегә кучереп исәпләгәндә 58610 сум туры килә.

Слайд 22. Совет эшчәнлеге: Кибәк Иле авыл жирлегенең вәкиллекле органы 7 депутаттан тора. Жирлек Советы үз эшен 2003 елның 6 октябрендә кабул ителгән 131 нче номерлы “Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” гы федераль законы, жирлек уставы нигезендә алыш бара. Авыл жирлеге органы үзенең эшен 2022 нче елга расланган эш планы һәм югары оешмалардан килгән күрсәтмәләр буенча алыш барды. Уткән ел барлыгы 3 халык жыельшы һәм авыл жирлеге Советының 8 утырышында жирлек эшчәнлегенә кагылышлы 10 мәсьәлә каралыш, тикшерелгән мәсьәләләр буенча тиешле норматив-хокукий актлар кабул ителдә. Жирле үзидарә турындагы федераль һәм республика законнарына таянып, авыл жирлеге уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертелде.

Авыл жирлеге Советы үзенең төп эшчәнлеге: жирлек территориясендә яшэүче халық мәнфәгатьләрен, аның үтенеч-сорауларын уңай хәл итү өстенде эшли.

2022 елда төрле йомыш-үтенеч белән 9 кеше мөрәжәгать иткән, барлық мөрәжәгатьләр дә уңай хәл ителгән. Нигездә халыкны элемтә, яктырту, коммуналь хужалық белән бәйле мәсьәләләр кызыксындыра. Безнең вәкаләттә булмаганнарын районның төрле оешмаларына чыгып уңай хәл итәргә тырышабыз.

2022 ичे елның 16 нчы гыйнварында үткән халық жыенында әйтепгән сорауларның булмадә???:

2023 ичे елга планнар:

- Үзара салым акчасына авылда балалар мәйданчыгы төзү;
- Авыл территориясен төзекләндерү буенча өмәләр оештыру;

Слайд 23. Хөрмәтле авылдашлар!

Без сезнең белән планлаштырылган барлық чараларны да лаеклы рәвештә үткәрә алырбыз дип ышанып калам.

Суземне йомгаклап шуны әйтәсем килә, авыл жирлеге Советы халыкның тормыш көнкүрешен яхшырту буенча билгеләнгән планнарны хәл итү өчен бөтен көчен куячак.

Чыгышым тәмам. Игътибарыгыз өчен рәхмәт.